

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “เพลี้ยไฟมังคุด”
วันที่ 10 มกราคม 2565

เดือนเกษตรกรชาวสวนมังคุดในภาคตะวันออกที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอกถึงระยะติดผลอ่อน เนื่องจากช่วงนี้สภาพอากาศแห้งแล้ง ฝนเริ่มทิ้งช่วง ให้ระวังการเข้าทำลายของเพลี้ยไฟ โดยตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยไฟจะดูดกินน้ำเลี้ยงของมังคุดทำให้ดอกและผลแห้ง และร่วง ส่วนผลที่ไม่ร่วง เมื่อมีการพัฒนาโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจนมีลักษณะเป็นแผลขรุขระสีน้ำตาลที่เรียกว่า ผิวขี้กลากส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิตมังคุดได้ ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจสวนมังคุดอย่างสม่ำเสมอ โดยสุ่มเคาะช่อดอกบนกระดาดขาว หากเริ่มพบการเข้าทำลายของเพลี้ยไฟให้ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อเตรียมการหาทางป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อไป

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Scirtothrips oligochaetus* Karny

Scirtothrips dorsalis Hood

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

รูปร่างลักษณะ

เพลี้ยไฟเป็นแมลงขนาดเล็กมีสีเหลือง หรือน้ำตาลอ่อน ยาวประมาณ 0.7 - 0.8 มิลลิเมตรเคลื่อนไหวได้รวดเร็ว ไข่มีขนาดเล็กมากโดยจะไข่ฝังไว้ในเนื้อเยื่อของพืช ระยะเวลาจากไข่ถึงตัวเต็มวัย ใช้เวลาประมาณ 11 - 18 วัน ตัวเต็มวัยมีชีวิตอยู่ได้ 22 วัน

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ลักษณะการทำลาย

เพลี้ยไฟเป็นแมลงปากเข็มดูด ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงที่ยอดอ่อน ดอกอ่อนและผลอ่อนทำให้ยอด ผิวของผลเป็นขี้กลาก หรือผิวลาย มียางไหลและอาจทำให้ผลร่วงได้ หากมีการเข้าทำลายที่รุนแรง ระยะที่มังคุดติดดอกเพลี้ยไฟเข้ามาทำลายมากที่สุด คือ ระยะที่มังคุดเริ่มทยอยแตกใบอ่อนจนถึงระยะมังคุดออกดอกและติดผลอ่อน การระบาดจะเพิ่มมากขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูง และมีสภาพแห้งแล้งในสภาพที่มีความชื้นสูงและมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง เป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะต่อการเพิ่มประชากรและการระบาดของเพลี้ยไฟ

พืชอาหาร

มะม่วง เงาะ พืชตระกูลส้ม ลิ้นจี่ ลำไย และทุเรียน เป็นต้น

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. สำรวจสวนมังคุดอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
2. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ เพลี้ยไฟตัวห้ำ และด้วงเต่าตัวห้ำ
3. ถ้าพบการระบาดไม่รุนแรงพ่นด้วยน้ำเปล่าเพื่อให้เกิดความชื้นในทรงพุ่ม หรือพ่นน้ำในระยะออก

ดอกจนกระทั่งถึงติดผลอ่อนทุก 2 - 3 วัน

4. ใช้กับดักกาวเหนียวขนาดใหญ่ติดตั้งในสวนมังคุดตั้งแต่มังคุดเริ่มแตกใบอ่อน (กับดักกาวเหนียวสีเหลืองขนาดกว้าง 24 นิ้ว ยาว 26 นิ้ว จำนวน 4 กับดักต่อต้น)

5. ในสวนมังคุดที่มีการระบาดของรุนแรงควรพ่นด้วยสารเคมีกำจัดแมลง ดังนี้

- คาร์โบซัลแฟน 20% อีซีอัตร่า 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร
- อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตร่า 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร
- ฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตร่า 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร
- ไซเพอร์เมทริน 6.25% โพชาโลน 22.5% อีซีอัตร่า 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

*** การพ่นสารเคมีกำจัดแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงทั้งลำต้น มิเช่นนั้นแมลงจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นไม่ถึง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการปรับละอองฝอยหัวฉีด และระยะเวลาการพ่นด้วย ***

ลักษณะการทำลายที่ยอดอ่อนของมังคุด

ลักษณะการทำลายที่ผลของมังคุด

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์